

*Heeft een parijst goedvermool
 den heer J. Hoolboom op diens ver-
 soek, bekoonden groetwoning van zijn vader
 den heer J. Hoolboom te bevelen
 als secretaris der gemeente, met
 ingang van 1 October 1889.
 Gedraaid op een blauw raadsver-
 bodering van den 31^{en} Juli 1889.
 De Burgemeester,
 E. J. van der Wal, Wijk 1, Alkemade
 De Secretaris,
 A. Maathuis, Wijk 1, Alkemade*

Hoolboom verzocht om zijn eervol ont-
 slag als gemeentesecretaris per 1 oktober
 1889. (*Erfgoed Leiden en Omstreken*).

Onder het burgemeesterschap van Hoolboom was het aantal inwoners van Alkemade gestegen van 3.566 naar 4.385. De kern van de gemeente was verschoven van Oude Wetering naar Roelofarendsveen waar een gemeentehuis en een Post- en Telegraafkantoor waren gebouwd. Onder burgemeester Van Wichem (1889-1910) zou tussen die twee gebouwen een representatieve burgemeesterswoning verrijzen.

Overlijden

Hoolboom overleed op 6 januari 1898 in Heukelum. “Wegens buitenlandsche betrekkingen” plaatste men de overlijdens-

advertentie pas twee weken later in de regionale kranten. Zoon Cornelis Johannes verbleef met zijn vrouw in Johannesburg, zoon Andries Gerrit verbleef met zijn vrouw op Java.

Opvallend in de advertentie is de kwalificatie oud-burgemeester van Alkemade. Hoolbooms eerdere burgemeesterschap (1852-1867) wordt niet genoemd. Een verwijzing naar de plaats Schoonrewoerd, waaruit hij gedwongen vertrokken was, zou kennelijk een kras op Hoolbooms blaazen hebben betekend.

Met dank aan Joop Kret en Hans van der Wereld.

Bronnen:

- A. Bakker (2019), Cholera in Alkemade 1832-1866. *Alkmadders* 148, december 2019.
- L. Kalshoven (1980), Feike Kalshoven, *Heemtijdinghen*, jrg. 16.
- J. WKret (1995), Het hart op de hoek. Een kijkje in de geschiedenis van het plaatselijk bestuur van de gemeente Alkemade en haar huisvesting.
- J. Loudon (2003), Eer en Fortuin. Leven in Nederland en Indië 1824-1900. Autobiografie van Gouverneur-Generaal James Loudon. Auteurs: Henk Boels, Jenny de Jong, C.A. Tamse. *Bataafsche Leeuw*.
- R. van der Wal (2002), Militaire bijstand bij de handhaving en het herstel van de openbare orde, 1840-1920. *Utrecht*.
- W. van Zijderveld (2004), De veeziekte van 1865/67 (deel 2), *Lek en Huibert Kroniek*, 6e jaargang, nr. 4.
- Archief Stichting Oud Alkemade
- Archief Erfgoed Leiden en Omstreken
- Delpher.nl
- Wiewaswie.nl

De Rode Molen met in de verte de Catharina Hoeve (Google Maps).

‘Spijkerzwijgen’ van Simon van der Geest

Sjaak van der Geest

In *Alkmadders* 158 van juni 2022 had ik het over de dat jaar overleden Clemens Wisse die 46 boerenromans schreef, puttend uit zijn ervaringen als kind op enkele boerderijen in Oud-Ade. Hetzelfde - maar dan heel anders - heeft Simon van der Geest gedaan in zijn jeugdroman ‘Spijkerzwijgen’ die in 2015 verscheen. Waarom een bespreking (als dit er een is) over een boek van acht jaar geleden? Omdat, tot verrassing van de redactie van *Alkmadders*, het boek onlangs geschonken werd aan de Stichting Oud Alkemade. Blijkbaar dachten de schenkers dat het relevant was voor de geschiedschrijving van de voormalige gemeente. Zij hadden een punt.

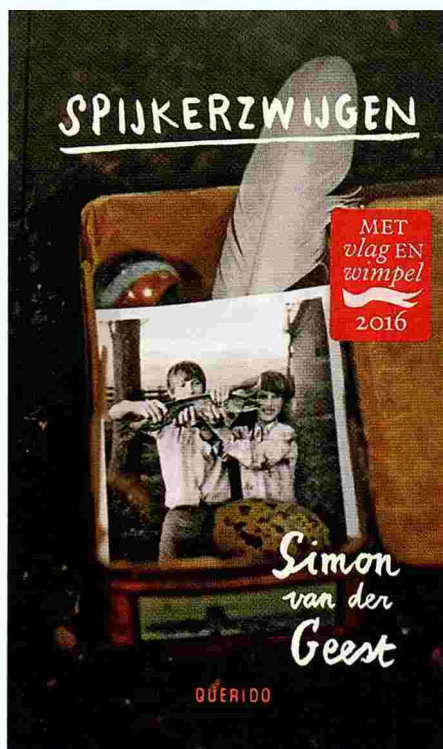
Simon is een veel gelauwerde schrijver van kinderboeken. Zijn vader Theo groeide op in Oud-Ade op de Cathari-

na Hoeve in de Blauwe Polder, waar tot zo’n veertig jaar geleden zijn vader Siem van der Geest, bijgenaamd ‘Siem Touwtje, boerde. Simon werd naar hem vernoemd. Grootvader Siem was getrouwd met Trijn van der Voort, het enige kind op de boerderij van haar ouders. In het dorp werd ze ‘Goudklompie’ genoemd, omdat ze niet alleen knap maar ook erfdochter was. Zo kwam Siem door dat huwelijk op de boerderij van zijn schoonvader Huig van der Voort terecht. Siem en Trijn kregen elf kinderen, acht jongens en drie meisjes. Een meisje verdrong, nog geen twee jaar oud.

Vader Theo vertelde zijn zoon Simon spannende verhalen over zijn leven met zeven broers op de boerderij, hoe de jongens elkaar te grazen namen en allerlei hilarische avonturen beieefden. Ze gingen over broedertrouw die soms omsloeg

in rivaliteit en ruzie. Over koeien, vogels en vissen, sloten en dijken, bagger en stront, een bosje en een molen. Maar het ging vooral over de relatie tussen de twee broers ‘Spijker’ (vader Theo) en ‘Buts’ (oom Ton). Spijker bewondert zijn oudere broer, die alles kan en durft, maar benijdt hem soms om diezelfde reden. De verhalen lieten Simon niet los.

Na het succes van zijn boek ‘Spinder’ (Gouden Griffel, Jan Wolkersprijs) besloot Simon de verhalen van zijn vader als uitgangspunt te nemen voor zijn volgende boek. Hij bezocht de boerderij waar inmiddels een kleinzoon de boer was en interviewde zijn ooms en tantes over hun jeugd in de Blauwe Polder. De verhalen vermenigvuldigden zich. Het begon met de zwaan die het smalle fietsspoor op de dijk versperde toen Spij-

ker en Buts hun jongste broertjes op de fiets naar school brachten. Spijker wil Buts laten zien dat hij ook zijn mannetje staat en rijdt hard op de zwaan in. De zwaan geeft hem een klap met zijn vleugel en Spijker vliegt met fiets en al de sloot in. Het is een verhaal dat grotendeels ook zo gebeurd is, vertelt Simon me. Hij heeft er een en ander aan veranderd en wat aangedikt om het te laten passen in het grotere verhaal dat hij wil vertellen: broeder-rivaliteit, dat hij 'uitbouwt' tot een haat-liefde relatie van de hoofdpersonages Spijker en Buts en Spijkers zwijgen over het pijnlijke vervolg. Dat grotere verhaal bereikt de lezer via Vonkie, de twaalfjarige kleindochter van Spijker. Vonkie komt een week logeren bij haar opa en voor haar verbreekt Spijker beetje bij beetje zijn hardnekkige zwijgen over wat er later tussen hem en Buts is gebeurd. Het boek is een menige-

ling van fictie, waar gebeurd en half waar. Om het hoofdthema van het boek, de verhouding tussen twee broers, scherp in beeld te brengen heeft de schrijver diverse ingrepen gedaan. De acht jongens en twee meisjes worden een gezin van zeven jongens zonder zusjes. Meisjes zouden de plot te ingewikkeld gemaakt hebben, legt Simon uit. De karakters van Buts en Spijker en hun botsingen zijn echter wel gebaseerd op de werkelijkheid.

Zelf heb ik bijna zeven jaar met mijn gezin in een houten huisje op het erf van de Catharina Hoeve gewoond en de boerenfamilie van dichtbij leren kennen. Bovendien waren Siem en Trijn mijn oom en tante en de jongens dus mijn neven. Veel herken ik in het boek: het verdriet om het verdronken zusje, de stropers Teun en Cor Brekman (buren, die hun voornamen mochten behouden), de pastoor 'Heerlijk Heerlijk', die ook zijn (bij) naam behouden heeft en op bezoek komt met de suggestie dat Buts misschien roeping heeft om naar het seminarie te gaan en pastoor te worden. Andere gebeurtenissen worden bevestigd door de broers die ik gesproken heb. Een plattegrond van de polder met zijn boerderijen, molen, paden en sloten verhoogt op speelse wijze de historische achtergrond van het verhaal. De echte Buts stierf kort voor Simon aan zijn boek begon; de echte Spijker heeft het met voldoening en vaderlijke trots gelezen en overleed zes maanden later.

Als ik Simon vraag waarom hij zo gebrand was op de setting van een boerengezin achter in de polder, antwoordt hij: "Ik wil aan kinderen van nu die wereld laten zien. Hoe spannend en mooi het buiten spelen en ravotten is. De 'kinderen van nu' zijn de kinderen bij wie die wereld vaak plaatsgemaakt heeft voor het scherm van de digitale wereld." Hij

Simon van der Geest
(foto Chris van Houts).

wordt ook om die reden vaak uitgenodigd op lagere scholen en pabo's om over zijn boek en die buitenwereld van vroeger te spreken. Daarnaast vindt hij dat de impact van de relatie tussen siblings (broers en zussen) nog wel eens vergeten of onderbelicht wordt door volwassenen, terwijl juist die relatie de wereld is waarin kinderen opgroeien. Het is de meest cruciale periode van hun leven. 'Spijkerzwingen' laat ons de buitenlucht van het verleden opsnuiven en is tegelijkertijd een spannende raamver telling met een onverwachte ontknoping die ik hier niet mag verraden. Maar net als in de 46 romans van Clemens Wisse komt alles goed.

Spijkerzwingen, Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij, 2015. ISBN9789045116815, 232 pagina's, € 18,99.

Houten bussen, ijzeren chauffeurs

De pioniersjaren van autobusonderneming Maarse & Kroon

In februari verscheen dit door Hans van der Wereld geschreven boekje over de eerste vijf jaren (1923-1928) van autobusonderneming Maarse & Kroon. Het begon allemaal met een bus en een chauffeur op de route van Rijnsaterwoude via Leimuiden en de dorpen in de gemeente Alkemade naar Leiden. In die periode groeide het bedrijf gestaag en in 1927 kwam er een uitbreiding van de diensten door de lijn van Aalsmeer via Amstelveen naar Amsterdam. Daarmee waren de pioniersjaren voorbij. Uitgeverij Boekscout.nl Soest, 2023. ISBN 9789464684698, 86 pagina's, € 17,99.

Stamboomboek Van Ruiten nu 3e druk

In de eerste week van januari is de 3e en laatste editie uitgebracht van het stamboomboek over de vroege geschiedenis van de familie Van Ruiten. In januari 2015 kwam de eerste druk uit. Daarna zijn er nog veel aanvullingen op de stamboom bij de auteur binnen gekomen, wat geleid heeft tot deze nieuwe editie. Het boek telt 610 pagina's en is te koop bij Veenerick Boek & Kantoor en bij Richard van Ruiten zelf via email: richardsh2016@gmail.com. De prijs is €36,99, exclusief verzendkosten.

